

עין משפט
נר מצוה

קלו:

טעך **שצבעו פמור**. פירש צקונטרס משום דהוי כמו מוזיק מתנות או אוכלן דפטור וה"נ גזל ומימה דא"כ מאי קמ"ל רב חסדאי כיון דמתני' היא וצפי' רש"י הראשונים צמכתב ידו פירש שקודם שגזו חמש זאלן דהיינו כדי חיוב צבע מה שגזו שלא צא לדי חיוב עד שצבעו והעביר עליו קולמוס ונראה דקמ"ל רב חסדא שלא נפרש מתני' כפירוש שמחק צקונטרס אלא פטור משום דמוזיק מתנות כהונה שקאלן צשינו: **והא אנן תנן**. שיעור תרומה עין יפה אחד מארבעים ולא צעי למימר דשמואל איירי צעין רעה דאם כן מאי קמ"ל מתניתין היא צמסכת תרומות (פרק ד מ"ג) עין רעה אחד מששים:

אלו דברים שאין להם שיעור הפאה בו. צירושלמי דמסכת פאה פריך אמאי לא חשיב נמי תרומה צהדייהו דחטה אחת פוטרת הכרי כדשמואל ומשני דתרומה יש לה שיעור למעלה שאין יכול לעשות כל גרנו תרומה דתתן העושה כל גרנו תרומה וכל עיסתו חלה לא עשה ולא כלום ופריך והרי פאה דאין אדם עושה כל שדהו פאה וקתני ומשני פאה צשעת חיובא דהיינו משמתחיל לקצור אדם עושה כל שדהו פאה דהוי פאה למה שכבר קצר אצל תרומה צתר חיובא דהיינו אחר מירוח אין יכול לעשות כל גרנו תרומה צגמי' ^אוהרציון פריך אמאי לא חשיב אפר פרה ועפר סוטה ורוק יצמה ומשני דלא חשיב צמתני' אלא דצריס דאי עמיד טוצא הוי מצוה אצל אין מחויב לעשות אלא כל שהוא:

דאורייתא אין לה שיעור דרבנן בששים מאי קמ"ל תנינא ^אאין פוחתין לפאה מששים אע"פ שאמרו הפאה אין לה שיעור התם בארץ הכא בחו"ל כי סליק איסי בר היני אשכחיה ^בלר' יוחנן דקא מתני ליה לבריה רחלים אמר ליה אתניייה רחלות א"ל כדכתיב ורחלים מאתים ^גאמר ליה ^דלשון תורה לעצמה לשון חכמים לעצמן אמר ליה מאן ריש סדרא בבבל אמר ליה אבא אריכא אמר ליה אבא אריכא קרית ליה דכירנא כד הוה יתיבנא אחר י"ז שורן אחוריה דרב קמיה דרבי ^הוגפקי זיקוקין דגור מפומיה דרב לפומיה דרבי ומפומיה דרבי לפומיה דרב ולית אנא ידע מה הן אמרין ואת אבא אריכא קרית ליה אמר ליה איהו ראשית הגז בכמה אמר ליה ^ור' יוחנן בששים והאנן בכל שהן תנן אמר ליה ^זאם כן מה בין לי ולך כי אתא רב דימי אמר ראשית הגז רב אמר בששים ור' יוחנן משום ר' ינאי אמר בשש אמר ליה אביי לרב דימי אנחת לן חדא ואקשת לן חדא בשלמא דר' יוחנן אדר' יוחנן לא קשיא הא ידידיה הא דרביה אלא דרב אדרב קשיא דהא אמר רב מנה ופרס דרב אדרב נמי לא קשיא מאי מנה דקאמר בן ארבעים סלעים דהוה ליה בששים

וציטונית צחמשים: **פוטרת אם הכרי**. ראשית דגגן [דצריס ית] ולא יהיב ציה קרא שיעור: **דאורייתא כדשמואל**. מדאורייתא צכל שהן מיפטור: **דרבנן כדאורייתא צארבעים**. ושעורא דרבנן אחרת צתרומה שהיא מן התורה כגון תרומת' מירוש ויהרר שמתנן צארבעים: **ושיעור דרבנן צדרבנן**. ושיעורא דאמור רבנן צתרומה ידיהו כגון פירות האילן וירק צששים ורמיא דייחוקאל אצרי עין אמרה: **והרציון**. מפרש צגמי' דחגיגה (דף י.) דכל כמה דצעי לאתחזוי צעורה צרגל מיתחזי ומיייתי קרבן עולת רחיה וגם הקרבן אין שיעורא לדמים אם תרובה אם מועט מן התורה אצל חכמים אמרו הרחיה מעה כסף והחגיגה שמי כסף [שם צ.]: **דאורייתא אין לה שיעור**. כלל ורבנן יהבו לן צה שיעורא צששים אצל צתרומה אף על גב דמדאורייתא נמי צכל דהו מפטור נהי דמפטור ממיתה דטצל מיהו לכחלה רמיא שיעורא דילה חמשים וששים דתנא צתוספתאי' אמר רבי יוסי מנין לתרומה שהיא אחד מחמשים שנאמר צמדין [צמדבר לא] תקח אחד אחוז מן החמשים אחוז שאלמתי לך צצמקום אחר מה ומנין אם תרס ועלה צידו אחד מששים שאין לרץ לתרוס שנאמר [ייחוקאל מה] וזאת התרומה אשר תרימו ששית האזיפה מחומר החטים וגו' אלמא דמתיהיב צה שיעורא הלכך לא תני לה צדצברים שאין להם שיעור: **אשכחיה רבי יוחנן**. לאיסי צר היני: **דמתני לצריה**. מתניתין חמש רחלים גחזות מנה ופרס: **אמר ליה**. איסי כדכתיב קרא קא מתני רחלים מאתים אמר ליה לשון תורה לחוד וכי': **אמר ליה**. ר' יוחנן לאיסי: **מאן ריש סידרא צצבל** ראש ישיבה: **אבא אריכא**. רב קרי אריכא שארוך צדורו היה כדאמריןן צהצפלת צגדה (דף ד.ד.): **אבא אריכא קריס ליה**. ולא אמרת רצינו צצלשון צכדור ^א: **דכירנא**. כשהיה צכאלן קודם שירד לצבל היה חשוד ממני שהיה יושב לפני רבי ואני הייתי יושב צצעה עשר שורות מאחריו: **זיקוקין**. נושאין ונותנין צהצלה: **אל איהו**. איסי לרבי יוחנן: **ראשים הגז צגמה**. כמה יהיה לו ויתחייב צבראשית הגז אמר ליה צששים סלעים: **מה בין לי ולך**. אם איני יודע פירושה של משנתיו יותר ממך מה אני גדול ממך אני יש צידי דכל שהוא לאו דוקא אלא איידי דאמר ר' דוסא שיעורא רבה אמור רבנן לשון שיעור מועט א' וגוחמא הוא ומיהו ששה סלעים צעין כי היכי דלימטי סלע לכהן דצציר מהכי ליכא למאן דאמר דתיהוי נתינה: **צששים**. חלק ששים יתן לכהן. ליטנא אחרינא ששים סלעים חייבים צבראשית הגז: **אנחס לן חדא**. אחת מדצריך יכולה להתקיים: **צשלמא דרבי יוחנן**. ^אדאמרת משמיה צששים: **אדר' יוחנן**. דאמר לעיל כמה כל שהן ש חמש לכהן ואחד לו לא קשיא: **הא ידידיה הא דרביה**. משום רבי ינאי כדקאמרין: **אלא דרב אדרב קשיא דאמר רב (כולו) מנה ופרס**. חייבות צבראשית הגז ואי ראשית הגז צששים לא מטו ליה לכהן סלע וצציר מהכי ליכא למאן דאמר: **צמנה כן ארבעים סלעים**. יש מנה גדול כך דלוקמן דהוו מנה ופרס ששים ומהן יתן סלע לכהן: ופרכין

ראשית הגז פרק אחד עשר חולין

א"ר יוחנן **מפי השמועה אמרה**. ר' יוסי הלכך הלכתא כותיה: **מנה ופרס**. החמשה כולן: **שיבו מחומשות**. לכל אחת מהן צצעה סלעים וחצי דהוו לה כולהו מנה ופרס שהמנה מאה זוז עשרים וחמשה סלעים הרי ל"ז סלעים וחצי: **ששים**. סלעים: **ונותן סלע מהם לכהן**. ולקמיה פריך ליה ממתניתין:

רבי יוחנן אומר שש. סלעים הוי כל שהן ויתן מהם חמש סלעים דתתן צמתני': **ואחד לו**. ואפילו הן גחזות אלף סלעים סגי ליה נמי צחמשה סלעים לכהן: **כל שהן סתן**. ואפילו אין גחזות כולן אלא סלע אחד: **צשלמא לרב ורבי יוחנן ניהא**. דרב לא איירי צנתינת כהן כלל ואיכא למימר דהוא נמי צכירא ליה דנותן מהנך ל"ז סלעים לכהן ה' סלעים: **אלא לשמואל**. דאמר נותן סלע לכהן הא אן חמש תנן ולעולא נמי דאמר כל שהוא קשיא דמהיכל יתן לכהן ה' סלעים: **ולרב מי ניהא והאמר ראשים הגז צס'**. וכיון דאמר צצעה ושלשים סלעים וחצי חייבין צבראשית הגז אם מחמש רחלות צזאו אא מהם חלק ס' מטי לשלשים סלעים חצי סלע ולצצעה סלעים וחצי דצר מועט וא"נ מוקמינן לה דלוקמן צמנה צן מ' סלעים אכתי סלע הוא דהוי ואנן ה' סלעים לכהן תנן: **הא אסמר עלה**. כלומר ועלום ראשית הגז צששים צין רב למעט ומתניתין דקתני חמש סלעים לאו ארישא קאי אלא מיתלמא צאנפי נפשה היא: **צישראל שיש לו גזיון הרבה**. דחלק ששים צצעה יש צו כדי לחלק לכהנים הרבה ומצקש ליתנס לכהנים הרבה דאמר' ליה כל חד חד כהן לא מצצר ליה מחמשה סלעים דהואיל ויש לו ליתן צעינן נתינה רחיה לכל כהן דלוקמן והיכא דגחזות מעט נמי סגי ליה צששים. יש לשנות אחרים ואין צהם ממש: **והא סניא עין יפה אחד מארבעים**. והיכי רב ושמואל אעין רעה נקטי שיעוריהו: ומשני **דאורייתא צששים**. מדאורייתא סגי ליה צששים והיינו דקתני עין רעה אחד מששים. רב ושמואל שיעורא דאורייתא אמו לאשמועינן. וציחוקאל (מה) רמיא ^אוששיתם האזיפה מחומר החטים וששיתם האזיפה מחומר השעורים חומר ל' סאין אפיפה שלש סאין שמות שלה חצי סאה כשתויא חצי סאה תרומה משלשים הרי אחד מששים: **דרבנן מארבעים**. ואמו רבנן ותקון דניהיב עין יפה צארבעים

וצירושלמי דגגן [דצריס ית] ולא יהיב ציה קרא שיעור: **דאורייתא כדשמואל**. מדאורייתא צכל שהן מיפטור: **דרבנן כדאורייתא צארבעים**. ושעורא דרבנן אחרת צתרומה שהיא מן התורה כגון תרומת' מירוש ויהרר שמתנן צארבעים: **ושיעור דרבנן צדרבנן**. ושיעורא דאמור רבנן צתרומה ידיהו כגון פירות האילן וירק צששים ורמיא דייחוקאל אצרי עין אמרה: **והרציון**. מפרש צגמי' דחגיגה (דף י.) דכל כמה דצעי לאתחזוי צעורה צרגל מיתחזי ומיייתי קרבן עולת רחיה וגם הקרבן אין שיעורא לדמים אם תרובה אם מועט מן התורה אצל חכמים אמרו הרחיה מעה כסף והחגיגה שמי כסף [שם צ.]: **דאורייתא אין לה שיעור**. כלל ורבנן יהבו לן צה שיעורא צששים אצל צתרומה אף על גב דמדאורייתא נמי צכל דהו מפטור נהי דמפטור ממיתה דטצל מיהו לכחלה רמיא שיעורא דילה חמשים וששים דתנא צתוספתאי' אמר רבי יוסי מנין לתרומה שהיא אחד מחמשים שנאמר צמדין [צמדבר לא] תקח אחד אחוז מן החמשים אחוז שאלמתי לך צצמקום אחר מה ומנין אם תרס ועלה צידו אחד מששים שאין לרץ לתרוס שנאמר [ייחוקאל מה] וזאת התרומה אשר תרימו ששית האזיפה מחומר החטים וגו' אלמא דמתיהיב צה שיעורא הלכך לא תני לה צדצברים שאין להם שיעור: **אשכחיה רבי יוחנן**. לאיסי צר היני: **דמתני לצריה**. מתניתין חמש רחלים גחזות מנה ופרס: **אמר ליה**. איסי כדכתיב קרא קא מתני רחלים מאתים אמר ליה לשון תורה לחוד וכי': **אמר ליה**. ר' יוחנן לאיסי: **מאן ריש סידרא צצבל** ראש ישיבה: **אבא אריכא**. רב קרי אריכא שארוך צדורו היה כדאמריןן צהצפלת צגדה (דף ד.ד.): **אבא אריכא קריס ליה**. ולא אמרת רצינו צצלשון צכדור ^א: **דכירנא**. כשהיה צכאלן קודם שירד לצבל היה חשוד ממני שהיה יושב לפני רבי ואני הייתי יושב צצעה עשר שורות מאחריו: **זיקוקין**. נושאין ונותנין צהצלה: **אל איהו**. איסי לרבי יוחנן: **ראשים הגז צגמה**. כמה יהיה לו ויתחייב צבראשית הגז אמר ליה צששים סלעים: **מה בין לי ולך**. אם איני יודע פירושה של משנתיו יותר ממך מה אני גדול ממך אני יש צידי דכל שהוא לאו דוקא אלא איידי דאמר ר' דוסא שיעורא רבה אמור רבנן לשון שיעור מועט א' וגוחמא הוא ומיהו ששה סלעים צעין כי היכי דלימטי סלע לכהן דצציר מהכי ליכא למאן דאמר דתיהוי נתינה: **צששים**. חלק ששים יתן לכהן. ליטנא אחרינא ששים סלעים חייבים צבראשית הגז: **אנחס לן חדא**. אחת מדצריך יכולה להתקיים: **צשלמא דרבי יוחנן**. ^אדאמרת משמיה צששים: **אדר' יוחנן**. דאמר לעיל כמה כל שהן ש חמש לכהן ואחד לו לא קשיא: **הא ידידיה הא דרביה**. משום רבי ינאי כדקאמרין: **אלא דרב אדרב קשיא דאמר רב (כולו) מנה ופרס**. חייבות צבראשית הגז ואי ראשית הגז צששים לא מטו ליה לכהן סלע וצציר מהכי ליכא למאן דאמר: **צמנה כן ארבעים סלעים**. יש מנה גדול כך דלוקמן דהוו מנה ופרס ששים ומהן יתן סלע לכהן: ופרכין

מסורת הש"ס

- ↑ [מיר גג. צבורות מה. ע"ש צתוס' ד"ה מפין.]
- ↑ [עירובין יד: וש"נ.]
- ↑ [תרומות פ"ד מ"ג, ד.]
- ↑ [שבת יז: ע"ז עג: קדושין מה:.]
- ↑ [חגיגה ו: פאה פ"א מ"א, (ו) שם מ"ב, (ו) [ע"ז מה:.]
- ↑ [שבת קמ"ג, (ט) [צ"ל ששית], (י) צס"א טוסף: דגן, (ס) [תרומות פ"ה ה"ח], (ז) גי' רש"א צצמקום דאמרת דאיתמר ועי' רש"ל ורי"מ, (ט) דיבור זה שייך לעיל צמתני' ריש פירקין, (ס) [לעיל קל"ג, (ס) צ"ל דהירושלמי,

תורה אור השלם

- ↑ עזים מאתים וחתישים עשרים וחללים מאתים ואיליים עשרים:
- ↑ בראשית לב טו

גליון הש"ס

- ↑ צב"א א"ל לשון תורה לעצמה. עי' מ"ט פ"א מ"ב דפסחים: שם וגפקי דיקוקין. מלשון הקרא מאורי זיקות [ישעיה צ.]:

הגהות חב"ח

- ↑ צב"א אשכחיה ר' יוחנן כל"ל וזאת ל' נמחק: (צ) שם אמר ליה צששים הא"ל ומיבות ר' יוחנן נמחק: (א) רש"י ד"ה אבא ור' כבוד הס"ד ואח"כ מה"ד דהירנא דמירנא:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

- ↑ רש"י ד"ה מה בין לי ולך ורבי וגוחמא הוא ומיהו ששה. מלת ששה נמחק ויצי' ששים: